

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Soós B. Tibor ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Novák és Társai Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen vállalkozási díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. március 4. napján kelt 6.G.41.792/2006/21. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 400.000,- (Négyszázezer) Ft másodfokú költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000,- (Kilencszázezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az államnak, az állami adóhatóság felhívására.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes mint vállalkozó és az alperes mint megrendelő 2004. augusztusában vállalkozási szerződést kötöttek a Budapest VI. kerületi Jókai utca 32-40. és Jókai u. 33. számú épületek jet-grouting alap megerősítési munkáinak az elvégzésére a vállalkozó által elkészített kiviteli tervek alapján azzal, hogy a megrendelő rendelkezésre bocsátotta az előzetes geotechnikai szakvéleményt, részletes talajmechanikai szakvéleményt, a T. Önkormányzat építési engedélyét és a jóváhagyott forgalomtechnikai tervet. A szerződés szerint a vállalkozónak 381 db 1342 fm-nyi jet oszlopot kellett készíteni nettó 42.425.000,-Ft vállalkozási díj ellenében, amely a vállalkozó teljes költségét tartalmazza.

A felek megállapodása szerint az esetleges károk enyhítésére kapott biztosítási ajánlat alapján a megrendelő a teljes beruházásra a szerződés aláírását követő 24 órán belül megkötendő és 100.000,-Ft önrészesedést tartalmazó építési és szerelési biztosításban a vállalkozót biztosítottként szerepelteti, melynek teljes díja 1.580.000,-Ft, ebből a vállalkozó 160.000,-Ft-ot térít meg a megrendelőnek oly módon, hogy azt a megrendelő a vállalkozó végszámlájából levonhatja.

A szerződés szerint a jetelési munkák befejezését követően az ezzel érintett szakaszokkal összefüggésben bármilyen további munkavégzés a megrendelő részéről egyben a jelen szerződésben foglalt munkák átvételét is jelenti. A megrendelő feladata volt az esetleges kármegelőzés, illetve kárcsökkentés céljából az érintett pincék tulajdonosainak értesítése a munkavégzésről, illetve a keletkezett fúróiszap elszállíttatására és a tárolására szolgáló, megfelelő térfogatú és darabszámú konténer biztosítása. A felek rögzítették, hogy a megrendelő a munkaterületen lévő közműveket feltáratta, a helyükön feltüntetett vázlatot átadta a vállalkozónak.

2004. november 19-én a felperes közölte az alperessel, hogy a 2004. november 15-i koordinációs megállapodásnak megfelelő műszaki tartalommal a Jókai utca páros oldalán rendelkezésére álló munkaterületen az alap megerősítési munkálatokat 2004. november 17-én befejezte és azt készre jelentette. A szerződés módosítás érdekében kérte a páratlan oldali alapfeltárás adatainak közlését.

2004. november 16-án az alperes a felpereshez intézett levelében közölte, hogy a Jókai u. 32., 36. és 38. számú épületek alagsorában található üzletekben kár keletkezett. Ennek eredményeként kárenyhítési munkálatokra került sor, az alperes előleget is fizetett a kárt szenvedők részére, a javítási munkák részben folyamatban vannak, részben az üzletek javításon és helyreállításon túli kárigényeket is támasztottak, a biztosítónak a káreseményeket bejelentették. Közölte, hogy a kárt szenvedettekkel megállapodásokat kezdeményezett, ennek keretében előlegeket fog kifizetni és a kifizetett összegeket a biztosító rendezéséig a később esedékes vállalkozási díjba beszámítja. Jelezte, hogy az utcai közcsatornában is kár keletkezett.

A 2004. november 19-én a felperes közölte az alperessel, hogy a felek között létrejött vállalkozási szerződés 7.8. és 7.9. pontjai rendezik a szerződő felek károkockázati megosztását.

2004. december 8-án kelt levelében az alperes közölte a felperessel, hogy a szerződés szerinti befejezést követeli meg. A munkavégzés során a gerinccsatornát

cementzaggal töltötte meg a felperes és a 36. számú ház csatornájában ezzel kárt okozott, ezért az önkormányzat a felperesi munkával kapcsolatos lakossági panaszok miatt bírságot rótt ki.

A felperes 2006. július 10-én augusztus 2-i fizetési határidővel kiállította a bruttó 40.499.819,-Ft-ra vonatkozó számláját, és 2006. szeptember 21-én felszólította az alperest ezen összeg megfizetésére.

A 2006. szeptember 26-án kelt levelében az alperes közölte a felperessel, hogy végszámlát csak átvételi jegyzőkönyv és teljesítésigazolás alapján lehet benyújtani, de a munkát a felperes nem fejezte be, a munkaterületről levonult; a fúrási és minősítési jegyzőkönyveket nem adta át, ezért a munka mértékét és minőségét sem tudja megítélni. Közölte egyúttal, hogy a 2006. július 10-i teljesítésigazolást nem fogadja el, és az annak megfelelően kiállított számlát sem. Hangsúlyozta, hogy a kiviteli késedelemről és a hibás munkavégzés miatti károkból származó költség érvényesítésének igényét fenntartja.

A felperes az elsőfokú bírósághoz 2006. november 30-án benyújtott keresetében az alperest a Ptk. 402. §-a alapján 40.499.819,-Ft és annak 2006. augusztus 2-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamat és a perköltség megfizetésére kérte kötelezni. A szerződés kikötésére figyelemmel indítványozta műszaki szakértői vélemény beszerzését az elvégzett munka szakszerűségére vonatkozóan.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte.

Előadta, hogy a vizsgált munkálatokkal kapcsolatos épületek alagsorában és pincéiben található üzlethelyiségekben kár keletkezett a vizesedésből és az ebből eredő vakolatomlásból. Az érintett utcaszakasz gerinccsatornáját a felperes cementzaggal töltötte fel, amikor a munkavégzése során átfúrta a gerinccsatornát. Az ebből keletkezett kárait jogfenntartó nyilatkozatot tett.

Az elsőfokú bíróság a felperes indítványának megfelelően igazságügyi szakértői bizonyítást rendelt el. Dr. N L eseti szakértő a szakvéleményében többek között megállapította, hogy a felperes által végzett alapmegerősítési munkálatokat a szerződés feltételei szerint elvégezte a számlában állított mennyiségben. Az építési naplóban az alperes konkrét műszaki kifogást vagy az építés leállítására vonatkozó nyilatkozatot nem tett. Megállapította, hogy a felperes által elvégzett teljesítmény értéke megfelel a szerződés szerint járó és egyébként a keresettel követelt vállalkozási díjnak. A csatorna helye és a jet pozíció pontos egymáshoz való viszonya a jelen állapotban már nem állapítható meg, de tény, hogy a felek között menetközben okozott problémát - az építési napló tanúsága szerint - a nem megfelelő adatszolgáltatás, de precíz munka esetén is vannak olyan közművek, amelyek nem, vagy másutt szerepelnek mint ahogy a közműterkép mutatja. Rögzítette továbbá azt is, hogy a felperes gondosan járt el, és ahol a csatorna helye a közműterképen szerepelt, ott nem tervezett talajszilárdítást. A későbbiek folyamán a felperes elvégezte a kárenyhítést, a Csatornázási Művekkel kitisztította a csatornát és a költségeket kifizette. A rendelkezésre álló adatokból nem tűnik ki,

hogy a vizesedés a technológia melyik fázisának a következménye, így azt feltételezte, hogy az a végeredményre vonatkozott. Az alap és az alaptól felmenő falak vizesedését csak ideiglenesen, 5-7 napig okozhatja az alkalmazott technológia, akkor is csak korlátozott mértékben. Szigetelt építménynél ilyen probléma nem jelentkezik, de a perbeli épületek pincéi nem voltak szigetelve. Jelentős vizesedést az okozhat, ha a jet sugár elvág egy vízcsövet, de erre utaló információ az iratok között nem szerepelt. A jet technológiával időszakosan nedvesebb környezet alakult ki a szilárdulási folyamat alatt. Az alapok mélyebbre levitele a tervezett mélygarázs miatt volt szükséges, alap megerősítésekor a jet cölöpök nagy nyomással készülnek, a kilövelő cementlé nyomása elérheti az 500-600 atmoszférát. A helyszínen lévő talaj megfelelt a jet technológia alkalmazásának. Kiegészítő véleményében az alperes 2004. december 8-i levelére történő hivatkozással összefüggésben előadta, hogy ebben a megbízó egy általa is kétes értékűnek ítélt adatszolgáltatás megküldését jelzi, ugyanakkor sem itt, sem az építési naplóban nincs adat arra, hogy ezen munkaterület átadása megtörtént-e. Az alperes nyilatkozatára figyelemmel megállapította, hogy hibás teljesítés a szerződésbeli munkákra nem áll fenn, az alapmegerősítési munkálatok elkészültek, az ellen a megbízó alperes minőségi kifogást nem emelt, az építés tovább folytatódott, míg a vállalkozó a hibák felfedezése után az elvárható kárenyhítést is elvégezte.

A felperes az igazságügyi szakértő szakvéleményét elfogadta azzal, hogy az alperes számára előzetesen ismertetett technológiának egyúttjáró következménye a környező épületekre gyakorolt hatás, amelyre a vállalkozási szerződés 7.8. és 9.4. pontjai szerint az alperes tartozott biztosítást kötni, továbbá kármegelőzési és kárenyhítési intézkedéseket tenni. Az alperes kijavítási vagy árleszállítási igényt nem terjesztett elő, a harmadik személyeknek okozott, bizonyítatlan mértékű károk még felperes felelőssége esetén sem tartoznának a hibás teljesítés fogalmi körébe. Hangsúlyozta, hogy a vállalkozási szerződés szerint az esetleges közműsértés bekövetkezte a megrendelő kockázata és nem a felperesi munkavégzés szakszerűtlenségét igazolja. Az alperes egyébként konkrét szavatossági kifogást nem jelölt meg, sem konkrét helyszínt, illetve kárösszeget.

Az alperes az igazságügyi szakértői véleményt nem fogadta el, és másik szakértő kirendelését kérte, akinek a költségeit vállalta előlegezni. A szakvéleménnyel kapcsolatban elsősorban azt sérelmezte, hogy kizárólag a felperesi hivatkozásokat fogadta el, helyszíni szemlét nem tartott, a felekkel nem egyeztetett. Álláspontja szerint a szakértő által tett megállapítások ellentétesek a rendelkezésre álló iratokkal, a szakértő a megállapításait semmivel nem támasztotta alá.

A Fővárosi Bíróság a 2008. március 4. napján kelt 6.G.41.792/2008/21. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 40.499.819,-Ft tőkét, annak 2006. augusztus 2-től a kifizetés napjáig járó minden naptári félév teljes idején az érintett félév előtti utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékét és 1.901.996,-Ft perköltséget.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a felek között a Ptk. 402. §-ában szabályozott építési szerződést jött létre. Kellő hozzáértés hiányában igazságügyi szakértői véleményt szerzett be, annak aggálytalan megállapításait ítélezése alapjául elfogadta.

A felek megállapodása szerint minden, a szerződés alapján végzett vagy elhagyott munkát a szerződésben megállapított díjakon és anyagárakon, vagy abból kiindulva kell értékelni. Mivel a szakértő megállapítása szerint a felperes által elvégzett valóságos munkamennyiség a dokumentációból aggálytalanul megállapítható, a felperes jogszerűen követelhetette a szerződés alapján ténylegesen elvégzett munka után járó vállalkozási díj megfizetését. A szakértő azt is megállapította, hogy az elvégzett munka mennyisége az alkalmazott egységár alapján megfelel a keresettel követelt vállalkozási díjnak és az egyéb költségek is valóságos teljesítményt takarnak annak ellenére, hogy a szerződés módosítása nem követte az eseményeket. A kiegészítő véleményében a szakértő azt is rögzítette, hogy a felperes munkavégzése hibátlan volt, azóta az építkezés akadálytalanul tovább folytatódik. Mindebből és a per egyéb adataiból az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes a vállalt építési munkát, az érintett épületek alapmegerősítését elvégezte a szerződés szerinti minőségben és mennyiségben.

A szakértő megállapította, hogy a szennyvízcsatornába kerülő cementlé, az ebből eredő költségek nem a felperes szakszerűtlen munkavégzésére vezethetők vissza, annak oka az alperes által átadott, a Fővárosi Csatornázási Művektől eredő hibás adatokat tartalmazó közműtérkép volt. Az érintett épületek pincéjének vizesedését csak 5-7 napig okozhatta a felperes által a szerződés alapján alkalmazott technológia.

A csatornával összefüggésben a szakértői vélemény alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a szerződés irányadó rendelkezése értelmében az alperes kockázati körébe tartozott a közművállalatok esetleges helytelen közmű megjelölése.

A szakértő megállapítása szerint a felperesi vállalkozó az alperes által átadott dokumentációnak megfelelően tervezte az alapozás elvégzését, így nem az ő érdekkörébe tartozik a ténylegesen a csatornába jutott folyadék eltávolításából eredő költségigény a szerződés szerinti mértéket meghaladó körben. A pince hivatkozott vizesedésével összefüggésben a szakértői vélemény alapján azt állapította meg, hogy ennek átmeneti bekövetkezése az alperes által megrendelt és a felperes által alkalmazott technológia elkerülhetetlen velejárója, de a következmények kivédéséről a szerződésben a felek megfelelően rendelkeztek, amikor az alperes kötelezettségévé tették az erre is kiterjedő hatályú biztosítási szerződés megkötését.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az érintett épületek pincéjének esetleges tartós vizesedése nem hozható összefüggésbe a felperes által végzett munkával, a felperes munkavégzése csak egy hét időtartamra okozhatta az érintett pincék vizesedését a munkavégzéssel éppen érintett szakaszon. Ez viszont a szerződéskötéskor is ismeretes olyan körülmény volt, mely a technológia jellegével szükségképpen együtt jár, s amelynek következményeit a vállalkozási szerződés szerint az alperes volt köteles biztosítási szerződés útján elhárítani. Mindezek alapján az alperesnek az e körben előterjesztett kifogását elutasította.

Az alperesnek az új szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát elsődlegesen azért utasította el, mivel a 2007. október 2-án tartott tárgyaláson került sor a szakértői vélemény kézbesítésére a felek részére, és a Pp. 141. § (6) és a 3. § (3) bekezdéseiben foglaltakra történő figyelmeztetés mellett 15 napot engedélyezett a felek részére a szakértői véleménnyel kapcsolatos nyilatkozat megtételére, illetőleg bármilyen bizonyítási indítvány előterjesztésére. Ehhez képest az alperes 2008. február 12-én nyújtotta be a szakértői véleményre vonatkozó nyilatkozatát, amiben kérte az új szakértő kirendelését. Mindezek alapján és a Pp. 3. § (4) bekezdése szerint a bizonyítás elrendelését köteles volt mellőzni.

Az elsőfokú bíróság mögöttesen a helyszíni szemle elrendelésére vonatkozó alperesi bizonyítási indítványt azért is utasította el, mert az nyilvánvalóan aránytalanul nagy költséggel járna, ugyanis a peradatok szerint a mélyalapozás elvégzését követően a helyszínre mélygarázst építettek, másfelől a szakértő aggálytalan álláspontja szerint a rendelkezésre álló műszaki dokumentációból a felperes által elvégzett munkák mennyisége fenntartás nélkül meghatározható volt.

Az elsőfokú bíróság az alperesnek az új szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát továbbá azért utasította el, mert a felek már a szerződésben meghatározták, hogy esetleges jogvitájuk alkalmával mely intézményt kívánják szakértőként igénybe venni az alkalmazott különleges hozzáértést igénylő technológiára tekintettel, és ennek az intézménynek a szakértői kirendelésére került sor az elsőfokú eljárásban. Ezen túlmenően az alperes érdemi kifogásokat a szakvéleménnyel összefüggésben nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatásával a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását; másodlagosan a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján annak a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság alaptalanul utasította el az általa előterjesztett bizonyítási indítványt, mivel nem vette figyelembe azt a körülményt, hogy az alperesi cég sem rendelkezik olyan szaktudással, amely alkalmassá tenné őt arra, hogy érdemben vitassa a szakvéleményt. Időre volt szüksége ahhoz, hogy megfelelő szakismeretekkel rendelkező szaktanácsadóval konzultáljon a beszerzett szakértői véleménnyel összefüggésben.

Nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak azon megállapításával, hogy érdemi kifogásokat a szakértői véleménnyel szemben nem fogalmazott meg. Az általa benyújtott általánosnak tekinthető ellenvéleményt a szakértő munkájával kapcsolatosan terjesztette elő. Állította, hogy a szakértő a felperestől beszerzett dokumentációra alapozottan a másik fél érveit nem kellő mélységben megismerve foglalt állást néhány kérdésben. Hivatkozott továbbá arra, hogy a műszaki szakértői kompetencián túlterjeszkedve néhány olyan kérdésben is állást foglalt, amely vonatkozásában megnyilatkozni nem neki, hanem a bíróságnak kellett volna. A 2008. február 12-én benyújtott észrevételében konkrétan megfogalmazta azokat a kifogásait, amelyeket a szakértői vélemény vonatkozásában felhozott, amiket

változatlanul fenntartott. Megítélése szerint ezen észrevételek nem érdemi kifogásként történő interpretálása nem megalapozott.

Mindezekre tekintettel az új szakértő kirendelésére vonatkozó alperesi indítványt továbbra is megalapozottnak tartotta.

Rámutatott, hogy önmagában az a körülmény, hogy a felek a perbeli szerződésben megállapodtak abban a kérdésben, hogy a műszaki kérdésekben előforduló közös egyeztetéssel nem rendezett vitás ügyeiket a BME szakági tanszéke elé terjesztik szakértői vélemény nyújtása végett, nem jelenti azt, hogy utóbb ezen szakértői vélemény - annak hiányos, megalapozatlan volta esetén - ne lehessen vitatni.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, annak helytálló indokaira tekintettel.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a vállalkozási díj megfizetése iránti kereset elbíráláshoz szükséges tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján - figyelemmel az általa beszerzett igazságügyi szakértői szakvéleményre is - érdemben helyesen állapította meg, és helytálló jogi következtetéssel marasztalta az alperest.

Az alperes a fellebbezésében érdemben azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az új szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát megalapozatlanul utasította el.

A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló iratokból megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogszabályoknak megfelelő felhívást követően - a határidő hosszabbítást sem kérő - alperesi mulasztást is megfelelően értékelve, helytálló indokolással utasította el az új szakértő kirendelésére tett bizonyítási indítványt, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének a felülmérlegelésére nincs lehetőség.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - érdemben helyes indokaira tekintettel - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles a felperesnek a másodfokú eljárás során a képviseletével felmerült költség megfizetésére. A másodfokú bíróság az ügyvédi munkadíjat a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 79. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg és azzal, hogy az összeg az általános forgalmi adót is tartalmazza; az illetékfeljegyzési jogára tekintettel - felhívásra - kell megfizetnie a fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2008. év november hó 7. napján

álinkásné dr. Mika Ágnes sk.

a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Bírósági tisztviselő